

Suvestinė redakcija nuo 2012-06-06 iki 2018-02-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [27-995](#), i. k. 108301MISAK00D1-122

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2008 m. kovo 3 d. Nr. D1-122

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#), Nr. [60-2464](#)), 11.2 ir 11.5 punktais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [90-3573](#)) patvirtintos Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos priedo 1.1 punktu,

t v i r t i n u Žaliųjų pirkimų mokymo programą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. D1-122
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. D1-463
redakcija)

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMA

Mokymo programos trukmė – 7 valandos.

Mokymo programos tikslas – skatinti žaliuosius pirkimus, suteikiant valstybės tarnautojams, atsakingiems už viešųjų pirkimų vykdymą, žinias ir gebėjimus, reikalingus atlikti žaliuosius pirkimus; prekių tiekėjams, paslaugų teikėjams ir rangovams (toliau – Tiekėjams) žinias apie aplinkai palankius produktus; siekiant įtraukti daugiau suinteresuotų subjektų (gamintojų, vartotojų, nevyriausybinį organizacijų), įgyvendinant žaliųjų pirkimų politiką Lietuvos Respublikoje.

Programa susideda iš trijų dalių:

1. Žaliųjų pirkimų politika;
2. Žaliųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai;
3. Žaliųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai.

MOKYMO PLANAS

1 tema. Žaliųjų pirkimų politika

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Žinios apie žaliųjų pirkimų idėjos raidą – aplinkosaugos, darnaus vystymosi, socialinės atsakomybės poreikio, problematikos ir reguliavimo principų ištakos. 2. Pagrindiniai tarptautiniai dokumentai, susitarimai žaliųjų pirkimų klausimais. 3. Europos Sąjungos viešųjų pirkimų politikos gairės, dokumentai, tyrimai, žaliųjų pirkimų diegimo rekomendacijos, žaliųjų pirkimų plėtra Europos Sąjungos šalyse, ateities perspektyvos, darnaus vystymosi strategija, gerosios praktikos pavyzdžiai. 4. Žaliųjų pirkimų pasirengimo ir planavimo procesai, mokymo priemonės, įvykdytų žaliųjų pirkimų statistika, aplinkai palankių produktų rinkos tyrimai, integralus atliktų viešųjų pirkimų poveikio aplinkai vertinimas. 5. Ekologiško ženklinimo principai ir svarba, ekologinio ženklinimo sistemos, ekologiniai ženklai, aplinkosaugos vadybos sistemų – EMAS ir ISO – diegimo patirties Europos Sąjungoje ir Lietuvoje pristatymas. 6. Produkto gyvavimo ciklo išlaidų taikymas žaliuosiuose pirkimuose. 7. Pagrindinės nuorodos, kur galima rasti informacijos žaliųjų pirkimų klausimais.	2,5

Informacijos šaltiniai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#); 2011, Nr. [132-6285](#)).

2. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2012–2015 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-973 (Žin., 2011, Nr. [157-7449](#)).

3. Leidinys „Perkant žaliai. Aplinkai naudingų viešųjų pirkimų vadovas“, parengtas Europos Komisijos.

4. Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politika ir jos įgyvendinimas Lietuvoje. Z. Venckus. Aplinkos apsaugos politika ir teisė.

5. Europos Bendrijų Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darna vystymosi aspekto integravimas į ES politiką: 2009 m. Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategijos peržiūra“ (KOM (2009) 400 galutinis).

6. Europos Bendrijų Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).

7. Europos Komisijos žaliųjų pirkimų mokomoji medžiaga (http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

2 tema. Žaliųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Žaliųjų pirkimų siekiai ir uždaviniai. 2. Žaliųjų pirkimų organizavimo įstatyminės bazės raida Lietuvoje. 3. Koks viešasis pirkimas turi būti pripažintas „žaliu“? 4. Pagrindinės Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos. 5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas, patvirtinantis produktų sąrašus ir taikytinus aplinkos apsaugos kriterijus. 6. Aplinkosaugos kriterijų įtraukimo į viešuosius pirkimus rekomendacijos. 7. Energijos vartojimo efektyvumas ir žalieji pirkimai. 8. Netaršių ir efektyviai energiją vartojančių kelių transporto priemonių naudojimo skatinimas. Eksploatacinio laikotarpio sąnaudų apskaičiavimo metodikos pristatymas.	2,5

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#); 2011, Nr. [132-6285](#)).

3. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2012–2015 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-973 (Žin., 2011, Nr. [157-7449](#)).

4. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašai, aplinkos apsaugos kriterijai ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 (Žin., 2011, Nr. [84-4110](#)).

5. Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, ir jų energijos vartojimo efektyvumo

reikalavimų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1-266 (Žin., 2011, Nr. [131-6249](#)).

6. Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atvejų, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. 3-100 (Žin., 2011, Nr. [23-1110](#)).

7. Europos Komisijos žaliųjų pirkimų mokomoji medžiaga http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

3 tema. Žaliųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai

Mokymo forma – paskaita ir pratybos (apklausa ir diskusija). Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės, produktų sąrašas.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Bendrųjų reikalavimų, taikomų žaliesiems pirkimams, ir pagrindinių kriterijų grupių aptarimas. 2. Tyrimų, kuriuose nagrinėjama Europos Sąjungos šalių praktika, taikant žaliuosius pirkimus, aptarimas. 3. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo galimybių skirtingoms produktų grupėms aptarimas. 4. Bendriausios žaliųjų pirkimų diegimo kliūtys ir bendrieji žaliųjų pirkimų kriterijai. 5. Europos Komisijos žaliųjų pirkimų mokomojoje medžiagoje nustatyti prioritetiniai žaliųjų pirkimų sektoriai, produktų grupės, kurių viešiesiems pirkimams taikytini žalieji kriterijai. 6. Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo pristatymas. 7. Kaip perkančioji organizacija gali taikyti „žaliuosius“ kriterijus, nepažeisdama teisės aktuose nustatytų viešųjų pirkimų principų? 8. Žaliųjų pirkimų organizavimo eigos aptarimas. 9. Pratybos (apklausa ir diskusija): 9.1. Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo taikymas; 9.2. atlikimas tyrimo, nustatant pagrindines kliūtis žaliųjų pirkimų vykdymui; 9.3. kokių produktų (prekių, paslaugų ar darbų), nepatenkančių į Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių sąrašus, viešuosius pirkimus atliko perkančiosios organizacijos per praėjusius metus.	2

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#); 2011, Nr. [132-6285](#)).

3. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2012–2015 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-973 (Žin., 2011, Nr. [157-7449](#)).

4. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašai, aplinkos apsaugos kriterijai ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 (Žin.,

2011, Nr. [84-4110](#)).

5. Europos Bendrijų Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).

6. Europos Komisijos žaliųjų pirkimų mokomoji medžiaga (http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

Mokymo medžiaga gali būti atnaujinama naujais Lietuvos Respublikos ir tarptautiniais dokumentais, Europos Komisijos rekomendacijomis, tyrimais ir viešųjų pirkimų praktikos pavyzdžiais, kitų šalių duomenų bazių su produktų ir paslaugų specifikacijomis duomenimis.

Medžiagą atnaujinti galima iš šių šaltinių:

- Aplinkos ministerija [www.am.lt]
- Aplinkos apsaugos agentūra [<http://gamta.lt>]
- http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/environment/gpp/eco_labels.htm
- <http://www.svanen.se/en/>
- <http://www.blauer-engel.de/>
- <http://www.procuraplus.org/>
- <http://www.iclei-europe.org/>
- <http://www.sustainable-procurement.org/>
- <http://www.topten.info/>

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-393](#), 2010-05-13, *Žin.*, 2010, Nr. 58-2846 (2010-05-20), i. k. 110301MISAK00D1-393

Nr. [D1-331](#), 2011-04-18, *Žin.*, 2011, Nr. 47-2248 (2011-04-21), i. k. 111301MISAK00D1-331

Nr. [D1-463](#), 2012-05-30, *Žin.*, 2012, Nr. 63-3198 (2012-06-05), i. k. 112301MISAK00D1-463

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-393](#), 2010-05-13, *Žin.*, 2010, Nr. 58-2846 (2010-05-20), i. k. 110301MISAK00D1-393

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-331](#), 2011-04-18, *Žin.*, 2011, Nr. 47-2248 (2011-04-21), i. k. 111301MISAK00D1-331

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-463](#), 2012-05-30, *Žin.*, 2012, Nr. 63-3198 (2012-06-05), i. k. 112301MISAK00D1-463

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo